

PREU: 5 Cènts.

Barcelona, 8 Juliol 1911

EN PATUFET

ANY VIII N.º 391. — Redacció y Administració: Cardenal Casañas, 4 (Riera del Pi)

- Sembla que no hauries de tenir tanta calor, estante aprop d'aquets vidres, mamá.
- ¡Ay, ay! ¿Per què?
- Porque són glassats.

Juliol

ACABEM d'entrar en el juliol, setè mes de l'any segons el nostre comput y el de tots els païssos en els quals regeix el calendari gregorià.

Entre'ls romans aquet mes era'l cinquè, rahó per la qual s'anomenava *quintilius*.

En els seus comensos tenia 36 dies, mes fou allargat a 37 per Ròmul; reduït després a 30 per Numa y novament allargat fins a 31, que es els que té actualment, per Juli Cèsar, en honor del qual, que havia nascut el 12 d'aquet mes, va ser canbiat el nom de *quintilius* pel de *julius*, del que's deriva el mot *juliol*.

Entre'ls romans aquet mes estava consagrat a Júpiter, fill de Saturn y de Rea, y pare dels deus y dels homes. Vencé als titans y va arrebastar el poder al seu pare Saturn. Tenia dos germans, Neptú y Plutó, ab els quals va partir l'imperi del món, tocantli al primer el mar, al segon l'infern y a Júpiter el cel, els núvols y l'aire. Tenia un sens fi de temples, essent els més importants els de Roma, Elide y Libia. En grech el seu nom es *Zeus* y en llatí *Jove*.

El juliol se personifica ab la figura d'un jove ab les carns colrades pel sol, simbolisant les calors caniculars propies d'aquet mes, y ab el cap coronat d'espigues, fent alusió al batre, que es l'operació agrícola que correspon practicar en aquet temps.

Aixís ho resa aquella dita catalana: «Qui no bat pel juliol no bat quan vol».

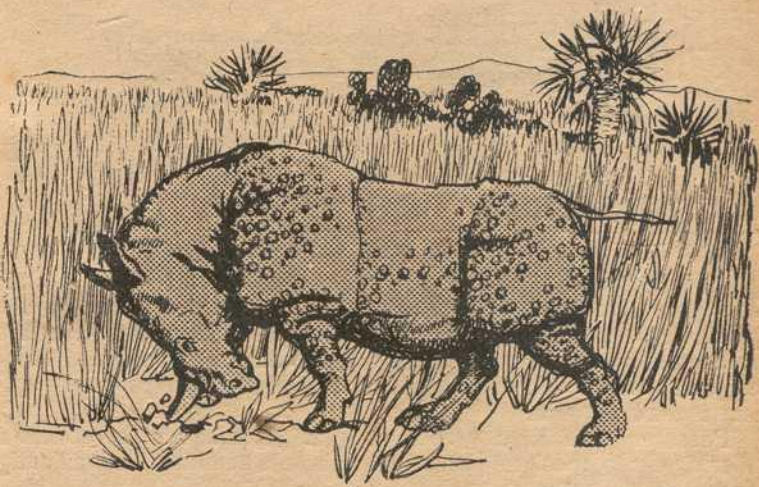
ABECÉ

Historia Natural

El rinoceront

Es un mamífer de la família dels perirodàctils, molt semblant a la dels paquiderms, a la que corresponen els elefants. Les formes són pesades, macisses y bastes; mida de 3 a 4 y fins a 4,30 metres de llargada, y n'hi ha de 2,30 metres d'alsada, arribant alguns exemplars a pesar 1.380 kilos.

La seva pell fosca y formant plechs en algún indret del còs, es groixudíssima, tenint en certs indrets prop de tres centímetres de gruix, y es tan dura, que si no són bones bales blindades, y molt d'aprop, no la poden traspasar. Té les cames curtes, groixudes, y els peus rodons, ab tres ungles com de bou; el coll curt, el cap estret y el morro punxagut, ab el llavi superior molt àgil, allargantse devegades com una petita trompa. Sobre'l llavi hi té una o dues banyes, una darrera l'altra, sent la del davant molt més grossa.

N'hi ha de varies classes, però les més importants són la india, o *unicorni* (d'una sola banya), y l'africana, o *bicorni* (de dues banyes).

Els antichs ja'l coneixien, y sembla que l'*unicorni* de que parla la Bíblia era un rinoceront de l'India; els romans també n'havien portat a les lluites del circh, y entre'ls arabs se'l considera com un ser encantat malehit de Deu.

Aquesta bestiassa tan grossa es inofensiva si no se la inquieta, però no té aturador quan se la molesta. Generalment viuen en els rius y en els llachs pantanosos, car tenen la costum de revolcar-se pel llot a fi d'evitar, ab la crosta que'ls queda per la pell — que a pesar de ser groixuda es molt sensible, — les picades dels insectes que'ls molesten molt.

PLINI

(Acabarà)

L'empaitada den Peret

EN Peret havia sigut estudiant. Son pare l'havia portat a ciutat pera que estudiés. Els estudis podia pagarlos mercès a unes quantes gerres plenes d'or que tenia amagades. El xicot va estarse molt temps *no* estudiant, fins que'ls pares van morirseli, y al trobar les gerres buides, en Peret no va tenir altre recurs que posarse d'aprenent a una botigueta.

Passaren molts anys, y en Pere, gran ja, y havent arreconat un miler de duros, resolué passar una quinzena de dies a l'any a l'antiga casa pairal del poble.

Quan en Peret se presentà al poble d'hont era fill, no faltaren alguns xafarders que enrahonaren sobre la seva *fortuna*. Verdaderament que per ells era un misteri, ja que després de la mort dels seus pares que no se n'havia sapigut res més, va presentarse fet un gran senyor, vestit elegantment.

La gent d'allí s'extranyava que en Peret, havent estudiat per *abucat*, com deya son pare, y rich que era mercès a la carrera, no fes reconstruir la casa que poch a poch s'enrunava. Ell s'excusava dihent que no volia més que conservar un recort dels avant passats.

Com que a n'aquell poble no hi havia hagut ningú que hagués anat a ciutat a estudiar, tenien a n'en Pere com a persona d'un poder y d'un talent marvellós. Això li feu valdre tan gran reputació per entre'ls pobles de l'encontorn, que cada cop que en Peret anava al poble se reunia al carrer de casa d'ell una cúa immensa de pagesos que

anaven a consultarli les seves coses, al mateix temps que li oferien preciosos regals en paga dels *acertats* consells que'ls hi adreçava.

— ¡Ay, sinyó Abucat! ¿No sab lo que'm passa? Tenia un gran nombre de viram y ja casi me n'ha desaparegut la meitat. ¿May diria què me'n pensi? Que es la Munda, la vehina, que me la pren...

— ¿Que ho havèu vist vós quan us la pren?

— No, però m'ho penso...

... se reunia al carrer de casa d'ell una cúa immensa de pagesos...

— Donchs no es la vostra vehina la culpable: es un'ànima...

— ¿Un'ànima? ¡Ay, Reina Santíssima! ¿Y vostè creu que hi ha un'ànima que corre de nits?

— Sí, senyora.

Fossin qualsevulles les penes, en Peret les atribuïa a un'ànima que corria per aquells pobles.

Els pagesos van creureho tant, que'l senyor rector va veures precisat a enrahonar ab en Pere, però en Pere, com que era molt enredaire, enganyà al pobre senyor rector dihentli que ell donava sabis consells al poble, però may els havia parlat de coses tan absurdes com era l'aparició d'un'ànima.

— Veuràs, ho consultarem ab l'advocat.

— May més m'atreviré, senyor rector, a parlar d'ànimes a n'aquesta gent. Lo que procuro es desenganyarlos de semblant tonteria.

Es clar, el bò del senyor rector quedà convensut.

El senyor rector tenia un nebot bastant rich y amo d'un grán magatzem de Barcelona. Aquet estimava molt a son oncle y li contava ls assumptes del seu negoci. Un dia pujà y li digué:

— Avuy vinch expressament, oncle, pera consultarli un cas extra-nyíssim que no puch comprendre.

Ja sab vostè que en tot el personal del meu magatzem hi tinch la més absoluta confiança. Dels mossos que dormen al meu pis no'n sospito res.

Dintre la meua habitació hi ha un armari que may tanco, en el qual hi poso ls trajos. Els dies de treball els trajos no's mouen de l'armari, però quan ve una festivitat el trajo bò desapareix...

— ¡Ja sé que es!

— ¿De veres?

— Sí, home. Dèu haverhi algún lladre.

— No, oncle. Primerament sembla que hagi de ser un lladre, ¿oy?

— Es clar. Ab els datos que dónes...

— Donchs no acaba de ser lladre del tot, porque passats uns quants dies trobo'l meteix trajo plegat, nèt, respallat, això sí, porque, ab lo que's veu, el tal individu deu ser molt curiós...

— Noy, no sé què dirte. Verdaderament es un cas extrany... ¿Y més o menys no sospites d'algu del teu personal?

— No.

— Veuràs, ho consultarem ab l'advocat.

— ¿Advocat hi ha en aquet poble?

— N'hi ha y no n'hi ha. Es un jove ja d'alguna edat, molt rich, y com que viu sol, y a la *cuenta* no sab què fer dels diners, ve moltes festes a visitar la casa pairal ahont encar hi resten les gerres en que s'hi havia guardat l'or pera la carrera d'aquet xicot. Té molt talent, com ho comprova l'haver casi desenganyat de la creencia que té aquet poble en les bruixes y les aparicions de les ànimes.

— ¡Caràm, no es pas fàcil això!

— Y vuy dir que aquet serà l'únich que desxifri aquet enigma.

Efectivament, ell sol podia desxifrar l'enigma. Al presentarse en Peret també's presenta'l trajo.

Al vèurel el nebot del senyor rector l'agafà pel clatell, y tot despullantlo li deya:

— ¿Vós sou la *sabiduria* que corre per aquet poble? ¡Embustero! ¡Lladre!

— ¡Ey! En quant a embustero hi passo, però en quant a lladre, no; ja sab vostè que'l trajo no li ha faltat may...

El Rey d'Anglaterra y Emperador de l'India

CORONACIÓ DEL NOU R

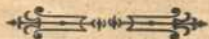
La carrossa reial tirada per vuit caballs
a la Cerimonia de la

El pobre Peret va ser tirat al carrer en mànegues de camisa y calsetes.

Els pagesos, creyentse que era l'ànima que en Pere's hi feya creure, van ferlo fugir del poble a pedrades.

El nebot del senyor rector era l'amo del magatzem hont servia en Peret.

LOLA A.

OU REY D'ANGLATERRA

caballs en el moment de portar els Reis
ia de la Coronació,

La Reina d'Anglaterra y Emperatriu
de l'India

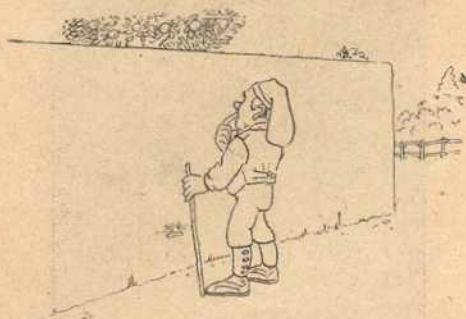
VI Concurs d'EN PATUFET

Resultat del sorteig

Efectuat el sorteig públich el dia 28 del passat, resultaren guanyadors els següents concursants:

Primer premi. — Teresa Astop
Segon premi. — Joseph M.ª Farré
Tercer premi. — Ernest Enguiu

¿UN SUICIDI?
(HISTORIETA MUDA)

1

2

3

Ademés, entre'ls noys y noyes concurrents a l'acte del sorteig, se tragueren dos números més en sort, otorgantse dos llibres a dos dels concurrents, que'ls hi foren entregats immediatament.

Els tres premiats poden passar quan vulguin a recullir els premis en la nostra Administració. Aixís mateix faràn el favor d'enviar, lo més aviat possible, els seus retrats pera publicarlos conforme ve indicat en les condicions del Concurs.

Felicitem als guanyadors y als que no han guanyat, ja que tots han fet una bona feina y ben meritòria.

VII Concurs d'EN PATUFET

Aquet Concurs es senzill y curt. Se tracta d'en-devinar la següent

XARADA

*Tres gallina dos tercera
tot, hu tres hu tres té mal
y ha curat el menescal
tres hu tersa dos tercera
gallina dos tres total.*

S'otorgarà solament un

premi, consistent en dos llibres de contes.

En cas d'empat, se farà un sorteig entre'ls que hagin endevinat la solució.

Les solucions s'han d'enviar en paper separat, que ha de dir clarament:

VII Concurs d'EN PATUFET

Solució:

per tot el dia 20 de juliol.

NOTA. La solució d'aquesta xarada del Concurs ha d'anar, com hem dit, en paper separat, es a dir, no s'ha de juntar ab les solucions ordinaries del número.

Arbres ocurrents

PER ocurrencia, la d'aqueixos arbres que neixen, viuen y creixen entre les pedres d'una paret. De mates sí que se'n veuen en les velles parets de les iglésies y castells, y algunes, com la de la fatxada de l'iglesia de Santes Creus, arriben a aconseguir proporcions desmesurades. La de Santes Creus fins y tot té una llegenda; se diu que dirigia les obres de l'igle-

4

5

6

7

sia un arquitecte qui's deya Mata y que al morir, durant le seva construcció, va ferse enterrar en el lloch de la fatxada hont havien arribat les obres de la seva direcció; al cap d'uns anys va néixer a n'aquell indret una

Fig. 1. Iglesia de Fenioux (Fransa)

mata que va créixer abundosament, y ningú va gosar arrancar-la per que's va creure que era un voler de Deu, el que aquella mata hagués nascut allí, pera senyalar a falta de làpida'l lloch d'enterrament de l'arquitecte y dir el seu nom a la gent.

Però una mata no es gran cosa de particular; lo interessant es veure entre les pedres d'una

paret un pi, com a l'iglesia de Fenioux, a França (fig. 1), que ha nascut entre la pols que'l vent ha portat en un petit forat de la paret, en el qual segurament el meteix vent hi devia portar la llevor.

A Norwich (Anglaterra) també va néixer un arbre corpulent entre

Fig. 2. Torre de l'iglesia de Sant Benet a Norwich (Anglaterra)

les refoles del campanar de Sant Benet, sortint per una de les fines-

tres y pujant, avuy dia, ja molt més amunt de la teulada (fig. 2).

Y per últim, per curios, els arbres que han nascut entre les reïoles de l'interior d'una iglèsia a la parroquia de Ross (Anglaterra). També aquets arbres tenen una llegenda. Vivia antigament a Ross, un senyor anomenat Jhon Kyrle que havia invertit grans sumes en la repoblació dels boscos. Alguns anys després d'haver mort va ser necessari tallar uns olms que havien sigut plantats per ell davant de l'iglèsia, però ben aviat la gent d'aquell país van veure que dos dels olms tallats rebrotaven a dintre de l'iglèsia prop del banch que ocupava Kyrle quan anava a missa. Aquesta coincidència va fer que no's matessin

aquells arbres y que quedessin com un monument en l'iglèsia que

Fig. 3. Iglèsia parroquial de Ross (Anglaterra)

frequèntava l'amich dels arbres (fig. 3).

Després de l'examen

EL noy Joanet Rabassa de llati's va examinar, y, per ruch, se va emportar una senyora carbassa. Son pare, que era selvàtic y d'un geni turbulent, se'n va anar incontinent a casa del catedràtic. Aixís que'l veu se li acosta y li diu de rabia encès:

— Al noy ¿per què l'ha sospès?
— Per una mala resposta —
el professor contestà;
mes el pare tot seguit
objectà més decidit:
— Això no's pot acceptà.
¿Diu que'l noy, ¡voto a la pell!
li mal respongué? Es mentida.
Si vostè en tota sa vida
tindrà'ls modos que té ell. —

NVIC

¡Al Cel sia!

Tenim el sentiment de participar als nostres estimats lectors la trista nova de la mort del jove Alfons Gispert, de 18 anys d'edat, qui desde petit havia sigut constant lector d'EN PATUFET, haventhi col·laborat diferents vegades ab els seus dibuixos graciosos y ben fets, lo que feya

esperansar que l'Alfons Gispert hauria arribat a ésser un bon artista, si la mort no l'hagués sobtat en lo més bò de la seva vida.

A la seva familia enviem el nostre més sentit condol, y preguem als lectors d'EN PATUFET que preguin per l'ànima del seu infortunat company.

¡Al Cel sia!

NOTA.—Tal com ja s'havia advertit, ab motiu de la festa de Sant Pere va tenir de tancar-se'l número'l dilluns en lloch del dimars, lo que advertim perque no s'extranyin de no veures el nom, molts dels endevinaires del número 389.

Totes les solucions.—Germans Quimet y Abelart Tramosa, Pepet Rojas, Josepha Sanromà, Magí Gabriel, J. Sal-lari, Eudalt Caseras, M. Caballero, Jordi Camarasa, Joseph Gallofré.

Cinch solucions.—Pepeta Sentís, G. Alsina, Monsieur Bdoszan.

Quatre solucions.—Eladi Sanz, Juli y Baldomer Vilagut, germans Pepeta y Miquel Remus, Francesch y Francisqueta Vives, Eduart Trias, Dionís y Maria Mestre.

Tres solucions.—Victorià Ferré, Miquel Cambó, Enrich Verdú, germans Marxnach, germans Carles, Joaquina, Mercè y Joan Mani, germans Joan y Joseph Cones, Antòñ Gracia, Rosa Barneda, Joan Guarro, Mercè y Lluís Monserrat, (Un que s'ha descuidat de posar el nom), Joseph Curriolas.

Dues solucions.—Joseph Sistané, Joseph M.ª Escardó, Davit Martínez, Demetri Fullà, Enrich Pulau, Jaume Piera, M. y P. Boada, E. Canillo, Enrich y Lluís Casamitjana, Manel Cudinach, Joseph Cudinach, Joanet Carsi, Francisco Tuset, V. Bachero, Joseph Fort, Joan y Carme Font, Ferràn Centelles, Lluís Mundet, Joan Duràn, Antonia Rais, J. M.ª Cardona, Herminia Pinell, Enrich Freixa, Lleó Burgay, germanes Carerras, Ròmul y Marta Claramunt, Joseph Vidal, Felicià Serra, M. Bellver, Joseph Barta, Brú Aloy, Carles Ferrús, A. di Tommaso, Joan Duràn, A. F. y F. T., Llorens Lamarca, G. de Castro, Rafel Puig, Ramón Pipó.

Una solució.—Mercè Barta, Benet Pérez, P. Ruilópez, Isidre Vidal, Robert Cusidó, Gerart Miravalls, Miquel Garsia, Joan Farré, Francisco Fontrodona, Baldomer y Manela Morros, Ramón Frígola, Lluís Vilanova, Joan Grau, Ramón Grau, Joan Passarell, Joseph M.ª Roig, Angel Sagués, Mateu Abelló, germanes Maria Assumpció y

Narcisa Casellas, Joseph Macià, J. Cabrero, Enrich Ventura, D. Ruiz, Angel Escolà, Agustí Puyo, Heriberto Cote, Silvestre Isern, Joan Grau, Remigi Rodríguez, Joseph Barta, Jaume y Joseph Puig, Ignasi Vives, Joseph M.ª Ribas.

ENDEVINA, ENDEVINETA

LLETRA NUMÉRICA

- 1 2 3 4 5 6 7 — Nom d'home.
 1 2 3 2 5 4 5 — Partició.
 1 7 — 1 5 — Bóta.
 1 3 — 1 5 — En el vapor.
 1 3 4 5 6 6 5 — Vegetal.
 1 7 2 5 4 5 — Lladre.
 1 5 — Aliment.
 1 7 — Arbre.
 1 3 — Interjecció.
 1 7 4 5 — Vegetal.

MACARI

XARADA

A mon amic Antoni Vidal

— Escolta, primer-segona:
 si'm vols dir ahont has comprat
 aquesta fruita tan bona,
 jo't quarta-dos de ma part
 una cosa molt bufona.
 — Bé, com que ets tan lliberal
 t'ho diré sens rebre res:
 la he comprada a un pagès
 de tres vila de total.

EUDALT CASERAS

SOLUCIONS A LO INSERTAT EN EL NÚMERO ANTERIOR

A la targeta: *El gegant dels aires.* — A les xarades ràpides: 1.^a, Orpi; 2.^a, Llinàs; 3.^a, Vilavi.

Al rombo:

P
 P A P
 P O S A R
 P A S A R E L L
 P A R I S
 R E S
 L L

Al problema:

1	2	3	4	5	6
2	3	4	5	6	1
3	4	5	6	1	2
4	5	6	1	2	3
5	6	1	2	3	4
6	1	2	3	4	5

21

21

CAMISERIA Y CORBATERIA

de

= JAUME SANS =

— Boqueria, 32. — BARCELONA —

Als nens y nenes que comprin a la Casa
 se'ls obsequiará ab una bonica postal

— ESPECIALITAT EN LES CAMISES A MIDA —

EFFECTES DE LA CALOR

— Que'l meu barco es més bonich.
— Que'l meu va molt més depressa.

Els puja les sanchs al cap
y's barallen com a feres.

Mes de prompte, ¡patatxop!
la testa se'ls hi refreda,

y queden del tot amichs
gracies a la mullena.